

Willy Peeters overleed vorig jaar op 22 augustus.

We willen hem vanavond gedenken. Christa zijn echtgenote kon er niet bij zijn, maar we zijn blij dat Hanna en Quinten er zijn.

We zijn Willy Peeters - gekend en gelauwerd kunstenaar - als kleine gemeenschap bijzonder dankbaar voor wat hij voor ons betekent.

Willy stelde in Filosofenfontein twee keer tentoon: in 2006 en in 2014. Deze tentoonstellingen hebben hier een dynamiek op gang gebracht, waar wij als gemeenschap nog steeds de vruchten van plukken.

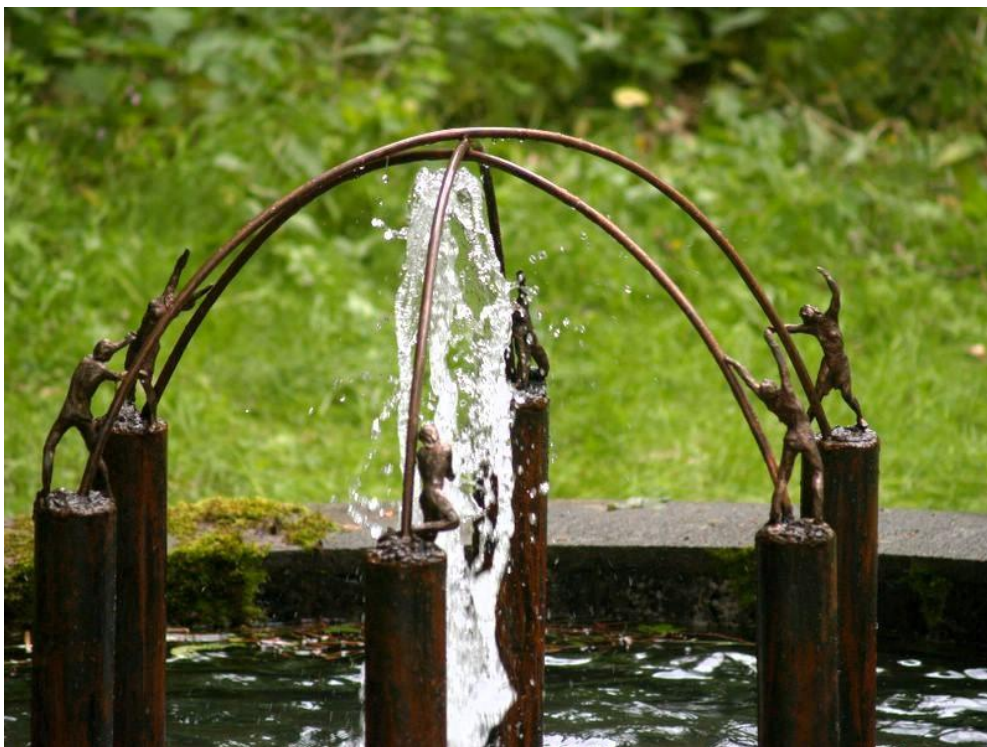
Twintig jaar geleden ontmoetten we Willy in zijn atelier. Die hartelijke ontmoeting mondde uit in een gelegenheidstentoonstelling in Filosofenfontein.

Op 21 mei 2006, tijdens onze 'Open Kerkdag', stelde Willy 10 bronzen beeldengroepen op, verspreid over het park en de kapel: 'een tuin met vele beelden' noemden we het. Om bezoekers op weg te zetten/helpen, zochten we een aantal teksten, die o.i. bij elk beeld en de titel ervan paste. Kris Gelaude schreef er de meeste van. De tentoonstelling zelf was succesvol, maar het meest wonderlijke gebeurde in de maanden nadien. Arnout bracht het idee aan om het gedicht dat Kris schreef bij "De hemeldragers" op muziek te zetten.

Zo kwamen een reeks liederen tot stand die we nog steeds zingen; er werden twee CD's opgenomen en de liederen werden in heel het Vlaamse land aangeleerd en gezongen. Tot zelfs in Nederland.

Sommige van die liederen zijn direct gelinkt aan beelden van Willy, zodat die voor ons onlosmakelijk met hem verbonden blijven. Vanavond zullen we een aantal beelden projecteren, er teksten bij laten horen en er zelfs enkele van zingen.

Op die manier willen we Willy herdenken als dank voor wat hij voor onze gemeenschap blijft betekenen.

1. Thema Schepper

Het beeld dat we hierbij projecteren was te zien op de eerste tentoonstelling in Filosofenfontein en droeg de naam 'verbondenheid'. Het stond opgesteld bij het binnenkomen van de tuin en vormde een heuse "filosofen-fontein".

Er kwamen niet enkel bij de tentoonstellingen teksten of liederen tot stand. Ook in de voorbereiding van deze avond ontsproten nieuwe teksten.

De eerste tekst die Kris Gelaude schreef is niet ingegeven door één welbepaald beeld maar heeft betrekking op het gehele oeuvre van Willy Peeters. Zij schreef een gedicht met als titel 'Schepper'.

Schepper

Ziedaar de beeldhouwer
van de verbeelding.
Hij die tot de materie spreekt
het woord van het begin.

Met liefde
en met tederheid.

De ogen tasten, zoeken,
wetend van het licht
dat onderhuids aanwezig is,
terwijl de handen wachten.

De lange weg
van scheppen is begonnen.

Daarna het buigen,
onderscheiden,
laten groeien,
reeds zien van het onzichtbare.
En zo de eigen beelden loslaten
opdat verschijnt
wat in een droom geboren is.

Zoals een vader
voetje voor voetje
vader wordt
meegaande met zijn kinderen,
zo wordt de beeldhouwer geleid
en door zijn eigen schepping
omgebogen
tot schepper van de eeuwigheid.

© *Kris Gelaude*

2. Thema De hemeldragers

Het beeld van de eerste tentoonstelling - de hemeldragers - gebruiken we als voorblad van onze zangbundel en zien we dus elke zondag. Het beeld staat ook vooraan op onze website. Telkens gaf Willy ons minzaam toelating om ons 'zijn' beeld toe te eigenen. Dit is de eerste tekst die op muziek werd gezet: we willen vandaag het lied met nog meer overtuiging voor hem zingen: 'de hemeldragers'. U kan de teksten van de liederen volgen op het blaadje.

Wie anders zou de hemel dragen
Dan zij die van de aarde houden
In een zachtmoedige omarming.

Zij die knielend groter worden.
De wakenden onder de sterren
Bewogen door een stem
Hen ingeschapen als hun eigen adem.
Die niet kunnen
Niet willen geloven
Dat van de liefde
Één korrel vergaat.

Zwaartekracht
Houdt hen niet gevangen.
Hoop gist in hun woorden.
Licht trekt hen op
Uit de grond.
Op een dag is het waar :
Hemel en aarde
Door niets of niemand te scheiden.
En mensen als deze
Overal opgestaan.

© Kris Gelaude

3. Thema De Kwetsbaren

Een reeks beelden die ook hier indruk heeft gemaakt zijn 'de kwetsbaren'. Het is een thema dat vaak bij Willy voorkomt en dat in onze ogen een uiting kan zijn van zijn eigen persoon. Maar het heeft ook zijn werkwijze bepaald: niet het kappen van beelden, wat wij verwachten van een 'beeldhouwer', maar het gieten ervan in was en vervolgens in brons. Willy is een 'beeldenmaker'. De 'kwetsbaren' is een thema dat ons als gelovige gemeenschap gaande houdt: aandacht voor de zwaksten.

Kris Gelaude schreef een tekst bij deze beeldengroep: 'De Kwetsbaren'.

De kwetsbaren

Zij zijn met velen
en toch alleen.
In zacht verweer
rechtopstaand
als een veldbloem langs de berm.
Buigzaam en onbeschat,
met diep vanbinnen
alle kleuren van het licht.

Maar ingehouden,
voor wanneer de wind haar
te hardhandig schudt
of voor een achteloze voet
in het voorbijgaan.

Hun vluchtige profiel
stelt vragen aan de wolken.
Hun handen liggen
om hun ziel,
zoals het zwijgen rond de bron.

Zie hen.
Benader hen met stilte.
En zeg mij
hoeveel liefde nodig is
om de kwetsuren van een mens
te helen.

© *Kris Gelaude*

4. Thema Saint-Denis

In de tweede tentoonstelling, acht jaar later, stond ook een heel groot en uiterst vreemd en intrigerend figuur. Hierover had Marcel Braekers een gesprek met W. Peeters:

Saint Denis voor deze tijd

De meesten onder ons herinneren zich wellicht nog de ontroerende en inspirerende tentoonstellingen die Willy Peeters hier in het park heeft gehouden. Ik denk daarbij aan de aangrijpende stilte rond de beeldjes van vluchtelingen. Of aan de uitgelaten blijheid van spelende kinderen, het beeld dat in de boomgaard stond. Ik denk aan de stille, mijmerende bustes aan de boord van het water of het liefdeskoppel bij de bron. Maar ik wilde terugkeren naar één beeld dat mij bijzonder boeide. Het was Saint Denis die met zijn hoofd in zijn handen naar de lucht staart.

Saint Denis leefde in de 3e eeuw en werd naar Parijs gestuurd om het volk te bekeren. Maar zoals in die tijden wel meer gebeurde, verliep dat bekeringswerk niet van een leien dakje. Denis werd vermoord en men wilde hem ter plaatse in Montmartre begraven. Maar Denis was het er niet mee eens en met zijn afgehakt hoofd in de handen trok hij 10 kilometer verder naar het huidige Saint Denis waar hij werd begraven.

Ik vroeg aan Willy wat hem zo boeide in deze figuur zodat hij er een reuzegroot beeld van maakte? Hij begon te lachen en zei: "Is het niet fascinerend wat met hem gebeurde? Hij is voor mij symbool van deze tijd en drager van veel betekenissen."

Je kan in hem de mens zien die zijn leven voor een ideaal wil geven. Maar je kan hem ook zien als de dwaas, de kip zonder kop, zoals helaas nogal wat mensen rondlopen. En tenslotte is hij een waarschuwing voor ons allemaal: om in deze verwarrende tijden er het hoofd niet bij te verliezen.

Willy lachte maar werd onmiddellijk heel ernstig. We leven in een turbulente tijd waarbij iedereen krampachtig op zoek is naar wat waardevol is, maar waar mensen bereid zijn achter de vreemdste ideeën aan te hollen. We moeten weer op zoek gaan naar wat echte grond geeft aan ons leven. Zo ongeveer sprak Willy. En in de prachtige beelden die over het domein verspreid stonden, toonde hij wat voor hem grond geeft aan het leven. Beeldjes die verstild rond een lege ruimte staan.

Kinderen die in levensvreugde achter elkaar rennen. Vluchtelingen die in kwetsbaarheid ons aankijken. Een man die in een wankel bootje met een reuzegrote roeispaan tegen de stroom van het leven probeert verder te roeien. Geliefden die elkaar begroeten en de onoverwinnelijke kracht van de liefde tonen. Het zijn de grote thema's en gevoelens die ons leven beheersen.

Dat alles werd ons zomaar gegeven. De beelden toonden ons de veelzijdigheid van de kunstenaar die Willy Peeters was en de grote liefde die hij voor het leven had. Wat doen we ermee? Misschien moeten we zoals Denis ons hoofd van ons lichaam losmaken, het in de lucht steken om zo beter te zien. Want dat was nog de laatste betekenis van het beeld zoals hij het bedoelde. Hij wilde ons helpen om verder te kijken dan hier en nu, om te zoeken naar een visie en naar toekomst die ons aangrijpt. *Marcel Braekers*

5. Thema Vluchtelingen

In de bronzen beelden toont Willy zich niet alleen kunstenaar die geïnspireerd is door het ongrijpbaar artistieke dat zich als geschenk geeft, hij is ook een geëngageerd kunstenaar, betrokken op de grote drama's, het lijden en onrecht dat deze wereld teistert. U kon dit o.m. zien in de stoet van vluchtelingen die in de tuin werd opgesteld achter een draadomheining en te midden van het tuinafval en het onkruid. Ik laat nu een anonieme, minderjarige vluchteling aan het woord, een tekst die verscheen in de bundel 'Nergens gewenst' van het Tijdschrift voor Geestelijk Leven in 2016.

Vluchteling

Maar ik ben geen vluchteling
want ik ben niet gevlucht.
Ik ben weggewaaid als een blad van de boom.

Er is in ons land
een verschrikkelijke wind opgestoken.
Een wind vol vuur en verkrachting.

En op een dag,
op een dag die ik me niet meer durf te herinneren
ben ik weggewaaid.
Wie zou er uit zichzelf vluchten?
Wie zou er zonder afscheid te nemen
z'n huis,
z'n dorp of stad,
z'n eigen land
z'n eigen familie in de steek laten?

En dan, ergens aankomen
waar je niet welkom bent.

Vluchtelingen zijn nooit welkom,
nergens.
Dat weet iedereen.
Dat heeft de geschiedenis
al zo vaak bewezen.

Waarom zou je dan vluchten?
Waarom een langzame dood
in een vreemd land
als je op de drempel van je eigen huis
ook kunt sterven?

Vluchtelingen bestaan niet.
Er bestaan alleen weggewaaide mensen
die door de wind
over de wereld zijn geblazen.

Minderjarige vluchteling
Uit Nergens gewenst, TGL, nr. 3, 2016

6. Thema Rouw en verdriet

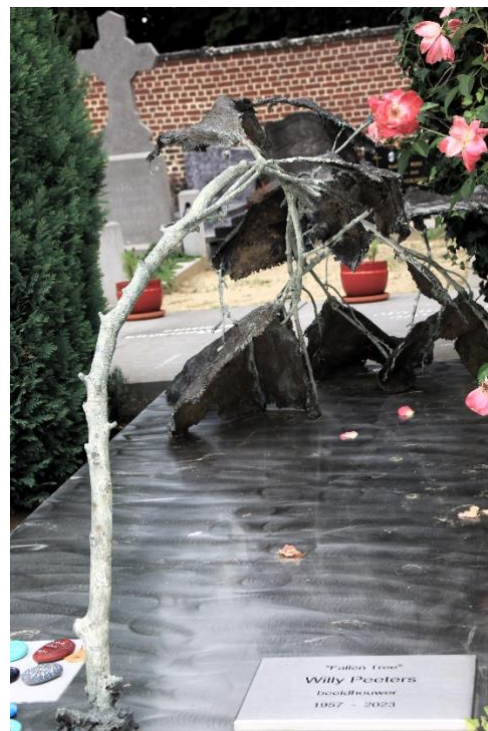
In één van de podcasts die Willy Peeters zelf insprak zegt hij o.m. “Trauma’s die mensen oplopen, hun gevoeligheden, de liefde ... dat zijn allemaal elementen die mij erg aanspreken. Voor ziekenhuizen en dat soort van instellingen werk ik meestal in opdracht. Waarom komen ze bij mij? Waarschijnlijk omdat ze iets in mijn werk herkennen. Sommige thema’s liggen echt bijzonder gevoelig. Denk bijvoorbeeld aan een zwaar verkeersongeval of aan zelfdoding. Dat kan heel diep gaan. Dan verlang ik er niet altijd naar om zo’n opdracht aan te pakken”. Einde citaat.

Voor heel wat mensen heeft Willy gedenkbeelden gemaakt. Hier ziet u het monument in Heverlee, ter herdenking van de slachtoffers van het busongeluk in Sierre nu 12 jaar geleden. De Sint-Lambertusschool verloor hierbij 2 begeleiders en 7 kinderen.

Onder hen 11-jarige Sebastian Bowles , die met zijn ouders lid was van onze gemeenschap. Willy Peeters beeldhouwde dit reliëf voor zijn laatste rustplaats.

In dit thema willen we u de grafsteen van Willy Peeters niet onthouden. Het beeld heet 'Fallen tree'. We zien een schriële stam die lijkt te zijn bezweken onder het gewicht van zijn grote bladeren, die nu op het graf rusten.

“Laat niet verloren gaan, geen naam, geen ogenblik”. Zo luidt het refrein van een lied dat we zo meteen gaan zingen. Het is een tekst van Kris Gelaude op muziek gezet door Arnout Malfliet. Dat zelfde citaat vindt u terug achteraan in deze kapel op twee plexi platen. De gebreide popjes verpersoonlijken de overleden mensen van onze gemeenschap. Zo blijven zij in onze herinnering. Sebastian, die hield van voetbal én van vioolspelen, staat helemaal rechts naast de ingang.

Laat niet verloren gaan.

Niet het werken en zwoegen, niet een ster aan de hemel,
niet het zaad in de aarde, niet het lied in het hart van de mens.

Niet de droom, niet de hunker.

Niet de schoonheid die ons vervulde.

Niet de lach van weleer, niet de droefheid, de tranen.

Niet de voetstap van de geliefde, niet het vuur,
niet de trouw, niet de leegte.

Niet de vragen, de stilte nadien. Niet de moed ondanks alles.

Niet de weg die gegaan wordt. Niet het vruchteloos hopen.

Niet het lichaam gebroken. Niet het stemloos verdriet.

Niet het licht in de ogen. Niet het land van belofte.

Niet de adem van leven. Niet de kracht van de ziel.

Laat niet verloren gaan. Geen naam. Geen ogenblik.

7. Thema Exodus

Een recenter en groots beeld waar we niet wilden aan voorbijgaan is 'Exodus', dat sommigen wellicht hebben gezien in de Begijnhofkerk of op de stilteplek in het groot begijnhof. Het thema raakt zozeer de kern van ons samenzijn in Filosofenfontein dat we dit zeker wilden tonen op deze herdenking.

Kris schreef er dit gedicht bij.

Exodus

Er is een weg,
ondenkbaar zelfs,
voor wie de moed opbrengt
om machteloos en kwetsbaar
zich steeds weer op te richten.

Er is een weg
voor wie
in nacht en duisternis
blijft zoeken naar
een vonk van licht,
omdat ze in zijn ziel
verankerd zit
en leven
in de diepste aardlaag
herbegint.

Er is een weg.
Voor wie ondanks een
kille wand
van twijfel en van vragen
durft verder gaan
omdat een woord, een droom,
een hand, een overkant
god weet, te wachten staat.
En zie, het zal, het kan.
Een verte van vertrouwen
blijft je dragen.
En voor je uit
zal er een stapsteen zijn,
een volgende en nog een volgende
om alle keren dat je hebt gezegd:
“En toch”.

Er is een weg
en die begint in jou.

© *Kris Gelaude*

8. Thema Verbonden

Het laatste thema van dit overzicht is dit van de verbondenheid dat heel veel aan bod komt in Willy's werk: dat was reeds merkbaar bij de eerste expositie, en werd alsmear prominenter aanwezig. Het mondde uit in één van Willy's allerlaatste werken, nu te zien in de kapel van Gasthuisberg onder de titel 'verbondenheid'.

Willy Vertelde er zelf het volgende over in een podcast van juni vorig jaar...

“Die takkenstructuur die lijden uitdrukt, die mensen die verbinding uitdrukken, en dat allemaal in boomvorm. Het is pure intuïtie. Er zit geen kruisbeeld in en ook geen Christus. De naar voor hangende takken symboliseren het hoofd van Jezus. Als je het kruisbeeld kent, herken je natuurlijk onmiddellijk een Christusfiguur, maar eigenlijk is het een takkenstructuur. Rond die takkenstructuur zit een werveling van andere takken met menselijke figuren die verbondenheid symboliseren. Dáár wil ik de aandacht op vestigen: de verbondenheid tussen de mensen.”

Maar ook verbondenheid tussen natuur, boom en mens komt geregeld voor in uw werk? “De laatste jaren meer en meer: de natuur die zo dominant aanwezig is, ook nu ze in de maatschappij zo belangrijk wordt geacht, met al wat er bezig is met klimaatverandering, waar we zoveel aandacht méér zouden moeten aan geven, om het leven verder te kunnen blijven vieren.

Ik heb ook beelden waar de mens in transformatie is van mens tot natuur of omgekeerd, zoals we ook kunnen zien in veel andere culturen.” Tot daar een citaat uit de podcast.

9. Slotlied

Aansluitend bij het symbool van mensen en bomen willen we tot slot het prachtige liefdeslied zingen 'Het lied voor de één en de ander' van Huub Oosterhuis, een andere dichter die erg gewaardeerd wordt in onze gemeenschap.

Het lied van de één en de ander

Voordat ik bomen zag, de hazelaar in bloei, in kou
de steeneik, de kastanje, zag ik jou:

Mijn zusje mijn geliefde mijn verre vriend
mijn hart is aan mijn naastetje,
wat heb ik jou, wat heb jij mij gedaan?

Voordat de zee mij riep, haar spiegel, tij en tegentij
de poolster, de windstilte, riep jij mij.

Ik kocht een fluit, ik floot een sluier om je heen van vuur
een lichaam meer tegen de lange duur.

Als ik ooit komen zou waar bomen zijn,
baxiet, een paar gewiekster woorden dan dit, ben jij daar?

Mijn zusje mijn geliefde mijn verre vriend
mijn hart is aan mijn naastetje,
wat heb ik jou, wat heb jij mij gedaan?

Voordat ik bomen zag, de hazelaar in bloei, in kou
de steeneik, de kastanje, zag ik jou

